

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA**

**NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O ZAŠTITI OD BUKE**

Zagreb, lipanj 2002.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OD BUKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zaštiti od buke sadržana je u članku 2. stavku 4. u vezi sa člankom 69. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zaštita od buke u Republici Hrvatskoj uređena je propisima koji su doneseni prije državnog osamostaljenja i to:

1. Zakon o zaštiti od buke ("Narodne novine" br. 17/90),
2. Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("Narodne novine" br. 37/90) i
3. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za mjerenje i predviđanje buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("Narodne novine" br. 37/90).
4. Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu u radnim prostorijama (NN 29/71)

Na osnovi važećih propisa Ministarstvo zdravstva osiguralo je kontinuirano i učinkovito provođenje mjera zaštite od buke uz pomoć nasljeđene infrastrukture za njihovu provedbu, svjesno njihove zastarjelosti i neadekvatnosti, te očitom zaostajanju za suvremenim trendovima u Europskoj uniji, gdje je u oblasti zaštite od buke postignut vrlo veliki napredak, nakon što su analize pokazale da je bukom ugroženo zdravlje više od polovice njenog stanovništva.

Važeći Zakon o zaštiti od buke ima nedostatke koji otežavaju efikasnost provođenja mjera za zaštitu od buke. Taj Zakon nema jasnih i izričitih odredbi o:

- općim i posebnim mjerama za spriječavanje nastajanja buke i spriječavanje širenja već nastale buke
- o obvezi svake pravne ili fizičke osobe koja proizvodi opremu i uređaje, koji pri svom radu i korištenju stvaraju buku, da u deklaraciji ili tehničkom uputstvu pored osnovnih podataka navedu i razinu zvučne snage koja se stvara pri različitim okolnostima uporabe

- obvezi svake pravne ili fizičke osobe koja u obavljanju svoje djelatnosti koristi izvore buke, o posjedovanju dokaza ovlaštene pravne osobe da razina buke ne prelazi dozvoljene granice

Nadalje, u važećem zakonu nema pobližih odredbi o vođenju postupka utvrđivanja i dokazivanja da su ispunjeni uvjeti za zaštitu od buke, što je vrlo važno obzirom na razne okolnosti, koje su izazvale potrebu vođenja postupka ili okolnosti pod kojima se postupak vodi, primjerice:

- nije određeno kada tko snosi troškove vještačenja (da li se i u kojem slučaju može teretiti prijavitelja),
- nije određeno kada inspektor može narediti ispitivanje buke vlasniku-korisniku izvora buke, a kada o vještačenju donosi zaključak..

Zakonom čije se donošenje predlaže želi se postići najveća moguća zaštita zdravlja ljudi od štetnog djelovanja buke, kako za sadašnje tako i za buduće generacije. Zakonom se želi postaviti jasan pravni okvir i definirati adekvatna infrastruktura za kontinuiranu i učinkovitu provedbu svih potrebitih mjera zaštite sukladno međunarodnim standardima i preporukama. To je moguće postići pravovremenim otkrivanjem izvora buke, sustavnim kontinuiranim mjerenjem buke te nadzorom nad svim djelatnostima s izvorima buke koji se koriste u medicini, gospodarstvu, znanstvenim i drugim istraživanjima ili su u općoj uporabi.

Prijedlog Zakona usklađen je sa Nacionalnom strategijom zaštite okoliša (NN 46/02). slijedeći osnovne zahtjeve:

- a) poštujući preuzete međunarodne obveze RH te s pogledom na dugoročne i kratkoročne ciljeve (održivi razvoj i proces približavanja i priključivanja EU) prilagoditi nacionalnu legislativu europskom korpusu zakona o okolišu.
- b) utvrditi formalno i institucionalno uređenu koordinaciju poslova integracije među različitim ministarstvima, zbog zakonodavnog preklapanja i postojeće podjele ovlasti te tradicionalnih kontrola sfera interesa, da nebi došlo do zbrke koja bi mogla znatno usporiti prilagodbu i transpozicijsku agendu.

Nadalje prijedlog Zakona usklađen je sa Nacionalnim planom djelovanja za okoliš (NN 46/02) , koji u točki 4.2.5. Zaštita od buke, cilj C₂, M₅ kaže: Uskladiti zakonodavnu regulativu u odredbama koje se tiču buke i uspostaviti sustav propisa. Odgovorni nositelj je Ministarstvo zdravstva, rok: kratkoročni.

Zakonskim prijedlogom utvrđuju se subjekti koji su dužni provoditi mjere za zaštitu od buke, svaki u svom djelokrugu, a iz razloga što je pojavnost problema (prekomjerna buka) izuzetno široko rasprostranjena pa se samo zajedničkim

sinkroniziranim djelovanjem širokog kruga subjekata na provođenju mjera za zaštitu od buke može osigurati cilj i svrha zakona.

Budući da je Ministarstvo zdravstva tijelo državne uprave kojemu je zakonom propisana nadležnost za upravno područje BUKA, zakonskim prijedlogom se obuhvaćaju svi aspekti tog interdisciplinarnog područja. Do sada je postojala praksa da različita ministarstva donose vlastite odluke o buci u svojim zakonima. Kao posljedica dolazilo do inkompatibilnosti odluka među zakonima ili pak područje nije bilo potpuno zakonski pokriveno. Da se takve pojave izbjegnu zakonom koji se donosi obuhvaćena su sva područja djelatnosti koja imaju utjecaj na nastajanje buke i upravljanje bukom. Uz svaki takav članak predviđeni su podzakonski akti kojima će se u suradnji sa relevantnim ministarstvom, koje bi inače donosilo vlastite, nezavisne odluke, utvrditi detalji obrade promatranog dijela područja zaštite od buke. Na taj način osigurati će se tako potrebna usklađenost zakonodavstva.

Jedan od temeljnih zahtjeva koji treba ispuniti zakon čije donošenje se predlaže je preventiva. Sprječavanje nastajanja buke, tj provođenje preventive nije samo najbolji i najdjelotvorniji način provođenja zaštite od buke nego je i najjeftiniji, što je i te kako važan razlog za njeno inkorporiranje u zakon.

Predloženim zakonom određuju se dvije grupe mjera za zaštitu od buke. Jednoj grupi cilj je preventivno djelovanje na sprječavanje nastajanja prekomjerne buke, prilikom lociranja objekata, gradnje objekata, odabira opreme, sredstava rada i uređaja te izvedba odgovarajuće zvučne izolacije građevina. Drugu grupu mjera predstavljaju akustička mjerenja za stalnu provjeru i nadzor stanja buke.

U zakonski prijedlog ugrađene su odredbe slijedećih dokumenata EU (navedeni kronološkim redom njihovog donošenja):

1. DIREKTIVA 98/37/EC EUROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA o usklađivanju zakona Zemalja članica o strojevima (OJ No. L 207, 23/07/1998)
Direktiva sadrži odredbe o označavanju zvučne snage strojeva kao bitne značajke izvora buke u postupku provođenja zaštite od buke. Osim toga određuje obavezni sadržaj uputa za rukovanje u pogledu buke koju zrače strojevi.
2. DIREKTIVA SAVJETA 89/106/EC o usklađivanju zakona Zemalja članica o građevnim proizvodima (OJ No. L 40, 11.02 89), INTERPRETATIVNI DOKUMENT, Bitni zahtjev Br.5 "ZAŠTITA OD BUKE" (OJ No.C 62/132, 24.02.94).
U Interpretativnom dokumentu u okviru direktive dane su odredbe za konkretizaciju bitnog zahtjeva zaštite od buke građevina
3. DIREKTIVA 2000/14/EC EUROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA o usklađivanju zakona Zemalja članica o emisiji buke u okoliš od opreme za vanjsku upotrebu (OJ No. L 162, 03/07/2000).

Direktiva sadrži podatke o dopuštenim razinama zvučne snage opreme koja se koristi na otvorenom prostoru i velika je opasnost za buku u okolišu. Propisuje način na koji se njihovu buku mora tokom godina smanjivati i načine mjerenja njihove zvučne snage.

4. POSITION PAPER O INDIKATORIMA BUKE, 27/08/1999. U dokumentu se utvrđuju jedinstveni europski indikatori buke u okolišu i vremena trajanja dana, večeri i noći. Određuje jedinstveni početak i završetak tih vremena koji se primjenjuju jednako na sve izvore buke u jednoj Zemlji članici, te uvjete za dopušteno odstupanje
5. DIREKTIVA SAVJETA 86/188/EC o zaštiti radnika od rizika vezanog na buku pri radu (OJ No.L137,24.5.86) i njena inovacija COMMON POSITION (EC) No 8/2002 o minimumu zahtjeva za zdravlje i sigurnost radnika od fizikalnih agensa, a među kojima je buka.
6. Prijedlog za DIREKTIVU EUROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA o procjeni i upravljanju bukom okoliša. COM(2000)468 final. Konačno usvajanje prijedloga očekuje se unutar nekoliko mjeseci. Direktiva propisuje izradu karata buke i akcijskih planova, propisuje njihov sadržaj, rokove inoviranja te obavezuje uporabu europskih indikatora buke. Propisuje način i rokove u kojima su Zemlje članice obavezne prezentirati svoje karte buke Komisiji EU radi provjere uspješnosti provođenja zaštite od buke. Uspješnost se mjeri brojem stanovnika ugroženih bukom na promatranom području.
7. Paralelno sa gore opisanim dokumentima EU je donijela niz normi čijom primjenom se provode odredbe tih dokumenata. Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo ažurno preuzima te norme u okviru Tehničkog odbora 43 – Akustika. Norme se mogu naći na adresi www.dznm.hr pod TO 43, katalog.

Predloženim zakonom daje se ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje podzakonskog propisa kojim će prema najnovijim medicinskim saznanjima o štetnosti djelovanja buke na zdravlje ljudi propisati najviše dopuštene razine buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Zakonom se također određuje da stručne poslove zaštite od buke mogu obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti koje imaju ovlaštenje ministra nadležnog za zdravstvo. Odredba je u skladu sa Nacionalnim planom djelovanja za okoliš (NN 46/02) točka 4.2.5. Zaštita od buke, cilj C₄ M₈ : Izraditi podloge za sustavnu izobrazbu službenika u pogledu buke u nadzornim i upravnim službama na državnoj, regionalnoj i na lokalnoj razini, što je u suglasju sa točkom 3. Sudionici strategije i načelo podijeljene odgovornosti, cilj C₁, M₉ : Uspostaviti sustav za redovito osposobljavanje kadrova.

Iskustvo pri primjeni postojećeg zakona pokazalo je da je manjkavo poznavanje problematike buke učesnika u provođenju zaštite od buke osnovni razlog problemima koji se u praksi pojavljuju. Da bi se to izbjeglo uvodi se stručni

ispit. Ispit će obuhvatiti sve regulativne akte i primjenjivane norme. Tim putem učesnici u provođenju zaštite od buke upoznati će i osnovne zakonitosti akustike te se osposobiti za donošenje ispravnih zaključaka i vođenje djelotvornih akcija.

Zakonom se daje ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje provedbenog propisa o uvjetima u pogledu prostora, opreme i radnika pravnih osoba koje moraju ispunjavati pravne osobe registrirane za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke. Navedeni provedbeni propis ministar nadležan za zdravstvo donio bi uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Ujedno se propisuje da su te pravne osobe dužne u pogledu načina i postupka mjerenja proračuna i ocjenjivanja te sadržaja nalaza o mjerenju pridržavati se hrvatskih normi (HRN), Europskih normi (EN) i smjernica Europske unije.

Zakonom je uređen i nadzor kao i tijela koja obavljaju nadzor nad primjenom ovoga zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga zakona.

Utvrđuje se nadležnost sanitarnih inspektora Ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda Grada Zagreba, kao i sanitarnih inspektora Ministarstva zdravstva, sukladno nadležnostima iz Zakona o sanitarnoj inspekciji, za provedbu spomenutog nadzora.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga zakona koji se odnosi na buku u radnim prostorijama u kojima u procesu rada nastaje buka prema ovom zakonskom prijedlogu obavljali bi inspektori rada Državnog inspektorata.

Nadzor nad primjenom ovoga zakona koje se odnosi na promet strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme glede sadržaja, podataka o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe obavljali bi gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Zakonom su ujedno utvrđene i mjere koja su nadležna tijela ovlaštena poduzeti u obavljanju nadzora.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Provedba ovoga zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz Državnog proračuna.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OD BUKE

Članak 1.

Ovim se zakonom određuju mjere zaštite od buke te nadzor nad provedbom ovih mjera radi sprječavanja ili smanjivanja i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

Članak 2.

Buka štetna po zdravlje u smislu ovog zakona je svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene razine utvrđene posebnim propisom s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Propis iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Članak 3.

Pojmovi uporabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

Izvor buke je svaki stroj, uređaj, instalacija, postrojenje, sredstvo za rad i transport, tehnološki postupak, elektroakustički uređaj za glasno emitiranje glazbe i govora, bučna aktivnost ljudi i životinja i druge radnje od kojih se širi zvuk. Izvorima buke smatraju se i cjeline kao nepokretni i pokretni objekti te otvoreni i zatvoreni prostori za šport, igru, ples, predstave, koncerte, slušanje glazbe. i sl.

Promet, aktivni ili u mirovanju, vezan za određene djelatnosti ili sadržaje smatra se izvorom buke od te djelatnosti ili sadržaja.

Imisija zvuka je ukupna razina zvuka na mjestu prijema.

Emisija zvuka je ukupna razina zvuka kojeg izvor predaje u okolni prostor.

Boravišni prostor je svaki otvoreni ili zatvoreni prostor u kojem ljudi borave trajno ili privremeno.

Zatvoreni boravišni prostori su sobe u stanovima, smještajnim i ugostiteljskim objektima, zdravstvenim ustanovama, uredima, dječjim vrtićima,

učionama, predavaonama, učeničkim, studentskim domovima i domovima umirovljenika.

Otvoreni boravišni prostori su sva mjesta na kojima borave ljudi radi odmora, oporavka, zabave i rekreacije.

Radni prostor je svaki otvoreni ili zatvoreni prostor u kojem ljudi rade.

Karta buke je prikaz postojećih i predviđenih razina emisije buke na svim mjestima unutar promatranog područja.

Konfliktna karta buke je prikaz prekoračenja postojećih razina buke u odnosu na najviše dopuštene razine na svim mjestima unutar promatranog područja.

Akcijski plan je prikaz mjera za provođenje smanjenja buke na dopuštene razine unutar promatranog područja.

Stručni poslovi zaštite od buke jesu poslovi utvrđivanja i provedbe mjera radi sprječavanja ili smanjivanja i otklanjanja opasnosti od buke za zdravlje ljudi.

Članak 4.

Mjerama zaštite od buke mora se spriječiti nastajanje buke, odnosno smanjiti postojeću buku na dopuštene razine.

Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

1. odabir i uporabu malobučnih strojeva, uređaja, sredstava za rad i transport,
2. promišljeno uzajamno lociranje izvora buke ili objekata sa izvorima buke (emitenata) i područja ili objekata sa sadržajima koje treba štiti od buke (imitenata),
3. izvedbu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke radni i boravišni prostori,
4. primjenu akustičkih zaštitnih mjera na temelju mjerenja i proračuna buke na mjestima emisije, na putovima širenja i na mjestima emisije buke,
5. akustička mjerenja radi provjere i stalnog nadzora stanja buke.

Članak 5.

Zaštitu od buke dužni su provoditi i osigurati njeno provođenje tijela državne uprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, jedinice lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti i građani.

Članak 6.

Zaštita od buke provodi se danonoćno.

U smislu ovoga zakona dan traje 12 sati od 07 – 19 sati, večer traje 4 sata od 19 – 23 sata, a noć traje 8 sati od 23 – 07 sati.

U skladu s lokalnim prilikama jedinice lokalne samouprave mogu odlukom predstavničkog tijela za cijelo područje ili dio područja propisati i drugačije početke i završetke razdoblja iz stavka 1 ovog članka, ali najviše za dva sata.

Članak 7.

Strojevi, transportna sredstva, uređaji i oprema koji se proizvode u Republici Hrvatskoj ili se uvoze na područje Republike Hrvatske moraju radi stavljanja u promet, odnosno uporabe imati podatke o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe u skladu sa hrvatskim normama (HRN) te smjericama i normama Europske unije (EN).

Članak 8.

Dokumenti prostornog uređenja svih razina i akti za njihovo provođenje moraju sadržavati odgovarajuće mjere za zaštitu od buke.

Sadržaj dokumenata prostornog uređenja i provedbenih akata u pogledu zaštite od buke utvrdit će ministar nadležan za zaštitu okoliša i prostorno uređenje uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 9.

Županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, dužni su izraditi:

1. kartu buke
2. konfliktnu kartu buke
3. akcijske planove.

Karta buke iz točke 1. stavka 1. ovoga članka je sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske i predstavlja stručnu podlogu za izradu prostornih planova.

Način izrade i sadržaj karata buke, konfliktnih karata buke i akcijskih planova iz stavka 1. ovoga članka posebnim propisom utvrdit će ministar nadležan za zaštitu okoliša i prostorno uređenje uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 10.

U procjeni utjecaja na okoliš za zahvate u prostoru za koje je obavezna procjena po posebnim propisima treba biti obuhvaćena i procjena razine buke te mjere zaštite od buke.

Sadržaj procjene utjecaja na okoliš sa stajališta zaštite od buke utvrdit će posebnim propisom ministar nadležan za zaštitu okoliša i prostorno uređenje uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da zvuk što ga zamjećuju osobe koje borave u građevini ili njezinoj blizini bude na takvoj razini da ne ugrožava zdravlje te da osigurava noćni mir i zadovoljavajuće uvjete za odmor i rad.

Posebne uvjete za određene vrste građevina glede zaštite od buke propisuje ministar zdravstva uz prethodno mišljenje ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Na podzakonski akt koji donosi po posebnom zakonu, a kojim se uređuju potrebni projekti i njihov sadržaj za određene vrste građevina, ministar zdravstva daje prethodno mišljenje.

Članak 12.

Na tehničkom pregledu izgrađene ili rekonstruirane građevine u postupku izdavanja uporabne dozvole, tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije izdaje mišljenje o primijenjenim mjerama za zaštitu od buke.

Sadržaj i uvjete postupka provjere primijenjenih mjera zaštite od buke iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će posebnim propisom ministar nadležan za zdravstvo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Troškove postupka utvrđivanja primijenjenih mjera zaštite od buke snosi investitor.

Članak 13.

Nadležno tijelo državne uprave za utvrđivanje minimalno-tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti ne može izdati rješenje o ispunjavanju navedenih uvjeta ako tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije rješenjem ne utvrdi da su provedene mjere za zaštitu od buke.

Djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, uvjete za zaštitu od buke i dokaze o provedenim mjerama za zaštitu od buke provedbenim propisom utvrdit će ministar nadležan za zdravstvo, uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Troškove dokazivanja provedenih mjera za zaštitu od buke kao i troškove postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 14.

Mjere za zaštitu od buke radnika na radu, kao i zaštite od štetnog djelovanja buke na organizam radnika, tijekom rada u radnim prostorijama ili prostorima, moraju biti takve da sprječe štetno djelovanje buke na zdravlje radnika.

Provedbeni propis o mjerama za zaštitu od djelovanja buke u radnim prostorijama i prostorima donosi ministar nadležan za rad uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Članak 15.

Izvori buke koji se privremeno koriste ili se trajno postavljaju u otvorenom prostoru na razini zemlje, na zidove i krovove zgrada, nepokretne i pokretne objekte moraju imati podatak o zvučnoj snazi.

Izvori buke iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se koristiti ako tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije rješenjem ne utvrdi da buka od izvora neće prelaziti dopuštene razine u okolini.

Provedbeni propis o mjerama zaštite od buke izvora u otvorenom prostoru kao i sadržaj dokaza o provedenim mjerama za zaštitu od izvora buke iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Troškove dokazivanja da buka od promatranog izvora neće u okolini prelaziti dopuštene granice kao i troškove postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 16.

Organizator javnih skupova, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti na otvorenome ili u zatvorenome prostoru obvezan je uz prijavu održavanja javnog skupa nadležnome tijelu priložiti rješenje tijela državne uprave nadležnog za poslove sanitarne inspekcije kojim se utvrđuje da su primijenjene mjere za zaštitu od buke.

Troškove dokazivanja da su provedene mjere za zaštitu od buke snosi podnositelj zahtjeva.

Mjere zaštite od buke iz stavka 1. ovoga članka provedbenim propisom utvrdit će ministar nadležan za zdravstvo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 17.

Zabranjeno je obavljati radove, djelatnosti i druge aktivnosti na način da se bukom ometa mir i odmor ljudi u okolini i susjednim stanovima.

U naseljenim mjestima dopušta se zvučno oglašavanje zvonima ili elektroakustičkim uređajima od 7 sati ujutro do 19 sati navečer.

Iznimku od odredbe stavka 2. ovoga članka čine oglašavanja zvona odnosno elektroakustičnih uređaja za vjerske obrede na dane vjerskih blagdana kao i otkucavanje punih satova.

Članak 18.

Odredbe ovoga zakona ne odnose se na buku koja nastaje pri uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i pri drugim izvanrednim događajima ili okolnostima koje mogu izazvati veće materijalne štete, ugrožavati zdravlje i živote ljudi te narušavati čovjekovu okolinu u većim razmjerima.

Članak 19.

Stručne poslove zaštite od buke mogu obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti koje imaju ovlaštenje ministra nadležnog za zdravstvo.

Uvjete u pogledu prostora, opreme i radnika pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka kao i nadzor nad tim pravnim osobama provedbenim propisom odredit će ministar nadležan za zdravstvo uz prethodnu suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Troškove utvrđivanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 20.

Osobe koje u pravnim osobama ili samostalno obavljaju stručne poslove zaštite od buke moraju položiti stručni ispit.

Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

Troškove polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 21.

Osobe iz članaka 19. i 20. ovoga Zakona dužne su se u načinu i postupku mjerenja proračuna i ocjenjivanja te sadržaja nalaza o mjerenju pridržavati hrvatskih normi (HRN), Europskih normi (EN) i smjernica Europske unije.

Članak 22.

Ovlaštenje ministra nadležnog za zdravstvo za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke iz članka 19. stavka 1. ovoga zakona objavit će se u “Narodnim novinama”.

Članak 23.

Nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona obavljaju sanitarni inspektori Ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda Grada Zagreba, kao i sanitarni inspektori Ministarstva zdravstva sukladno nadležnostima iz Zakona o sanitarnoj inspekciji.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga zakona koje se odnose na buku u radnim prostorijama u kojima u procesu rada nastaje buka obavljaju inspektori rada Državnog inspektorata.

Nadzor nad odredbama ovoga zakona koje se odnose na promet strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme glede sadržaja, podataka o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe obavljaju gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Članak 24.

Nadležna tijela iz članka 23. ovoga zakona ovlaštena su na licu mjesta poduzimati mjere iz članka 25. stavka 1. točke 4. i 5. ovoga zakona te podnijeti prijave za prekršaj iz članka 26. stavka 1. točke 1. ovoga zakona na osnovi rezultata izmjerene buke zvukomjerom klase I. prema HRN EN 60804.

Nadležni inspektor može usmenim rješenjem koje donosi na licu mjesta zabraniti pravnoj odnosno fizičkoj osobi rad i odmah isto izvršiti pečaćenjem uređaja, opreme i prostorija ili na drugi pogodan način ukoliko se mjerenjem buke utvrdi da je ista izvan dopuštenih granica te u roku od pet dana donijeti pisano rješenje o zabrani rada u trajanju od 30 dana od dana donesenog usmenog rješenja.

Članak 25.

U obavljanju nadzora nadležna tijela iz članka 23. ovoga zakona ovlaštena su:

1. narediti akustička mjerenja kod pravnih i fizičkih osoba koje koriste izvore buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave;
2. narediti poduzimanje propisanih i utvrđenih mjera za zaštitu od buke;
3. zabraniti uporabu izgrađenog, odnosno rekonstruiranog objekta ako nisu provedene mjere za zaštitu od buke, dok se te mjere ne provedu;

4. zabraniti uporabu izvora buke dok se ne poduzmu mjere za zaštitu od buke;

5. zabraniti obavljanje djelatnosti i ostalih aktivnosti koje zbog buke ometaju noćni mir i odmor;

6. zabraniti uporabu strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme koji nemaju podatke o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe;

7. zabraniti obavljanje djelatnosti, odnosno drugih aktivnosti ako su ista započeta bez rješenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su provedene mjere za zaštitu od buke.

Članak 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako:

1. razina buke kojoj su ljudi izloženi u radnim i boravišnim prostorima prelazi dopuštene granice (članak 2.);
2. ne dopusti obavljanje akustičkih mjerenja od strane ovlaštene pravne osobe (članak 5.);
3. su strojevi, transportna sredstva, uređaji i oprema u prometu odnosno uporabi bez podataka o zvučnoj snazi (članak 7.);
4. započne obavljanje djelatnosti ili drugih aktivnosti bez rješenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su provedene mjere za zaštitu od buke (članak 13.);
5. koristi izvore buke na otvorenom bez rješenja nadležnog tijela (članak 15.);
6. mjerenja obavlja osoba koja nije položila stručni ispit (članak 20.);
7. koristi proračune, projekte ili planove koje nije izradila osoba sa položenim stručnim ispitom (članak 20.);
8. akustička mjerenja, proračun i ocjenjivanje ne obavi u skladu sa HRN (članak 21.);
9. sadržaj nalaza akustičkih mjerenja nije u skladu sa HRN (članak 21.);
10. ne poduzima naređene ili propisane mjere za zaštitu od buke (članak 25.);
11. ako mjere za zaštitu od buke radnika na radu nisu provedene na način da spriječe štetno djelovanje buke na zdravlje radnika (članak 14.);

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 20.000,00 kuna.

Članak 27.

Propise za čije je donošenje ovlašten ovim zakonom ministar nadležan za zdravstvo donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 28.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 27. ovoga zakona primjenjivat će se Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("Narodne novine" br. 37/90) i Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za mjerenje i predviđanje buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave ("Narodne novine" br. 37/90).

Postupci započeti, a nedovršeni po odredbama Zakona o zaštiti od buke ("Narodne novine" br. 17/90) dovršit će se po odredbama ovoga zakona.

Članak 29.

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od buke ("Narodne novine" br. 17/90).

Članak 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka definira se predmet uređenja ovoga zakona, a to su mjere zaštite od buke te nadzor nad provedbom tih mjera sve u cilju sprječavanja ili smanjivanja i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

Uz članak 2.

Ovim člankom daje se ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje podzakonskog propisa kojim će prema najnovijim medicinskim saznanjima o štetnosti djelovanja buke na zdravlje ljudi propisati najviše dopuštene razine buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.s

Navedeni propis ministar nadležan za zdravstvo donio bi uz suglasnost ministra nadležnog za rad po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Uz članak 3.

U ovom članku definirani su pojmovi koji su u uporabi u ovom zakonu u cilju lakšeg i potpunijeg razumijevanja ostalih odredbi zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom se u cilju sprječavanja nastajanja buke, odnosno smanjenja postojeće buke na dopuštene razine određuje obuhvat mjera zaštite od buke.

Ovim člankom određuju se dvije grupe mjera za zaštitu od buke i to jedna grupa kojoj je cilj preventivno djelovanje na sprečavanje nastajanja prekomjerne buke, prilikom međusobnog lociranja emitenata i imitenata buke, gradnje i odabira opreme, sredstava rada i uređaja te izvedba odgovarajuće zvučne izolacije građevina.

Drugu grupu mjera predstavljaju akustične zaštitne mjere te akustička mjerenja radi stalne provjere i nadzora stanja buke.

Uz članak 5.

Ovim člankom utvrđuju se subjekti koji su dužni provoditi mjere za zaštitu od buke, svaki u svom djelokrugu, a iz razloga što je pojavnost problema

(prekomjerna buka) izuzetno široko rasprostranjena pa samo zajedničkim sinkroniziranim djelovanjem ovako širokog kruga subjekata na provođenju mjera za zaštitu od buke osigurava se sam cilj i svrha ovog zakona.

Ovim člankom propisuje se i obveza svih pravnih i fizičkih osoba za provedbom zaštite od buke što predstavlja osnovu za obavljanje akustičkih mjerenja pravnih osobama koje su za to ovlaštene. Ovo iz razloga što je provođenje akustičkih mjerenja osnova za primjenu niza daljnjih postupaka kako na planu prevencije od nastajanja prekomjerne buke, tako i na planu potrebe poduzimanja akustičkih zaštitnih mjera te upravnih i ostalih mjera tijela nadzora.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka izrijekom se uređuje da se zaštita od buke provodi danonoćno, dakle uređuje se kontinuirano provođenje zaštite od buke tijekom 24 sata.

Isto tako uvodi se podjela 24-satnog perioda na dan, večer i noć, kao i trajanje tih intervala što je u skladu sa "Position Paper EU" od 27. 08. 1999. o EU indikatorima buke. U razmjeni podataka unutar EU obavezni su indikatori buke L_{den} i L_{night} . Definira se trajanje dana 12 sati, večeri 4 sata i noći 8 sati.

Dan traje od 07 – 19 sati, večer od 19 – 23 sata, a noć od 23 – 07 sati. Prema "Position Paper EU" to vrijeme jedinstveno je za cijelu državu i za sve izvore buke. Korišteno je dozvoljeno odstupanje u odnosu na preporučeni početak dana u zemljama EU od 07 sati, zbog prilagodbe lokalnim uvjetima. Svi naši zakoni naime definiraju početak dana u 06 sati.

Isto tako ostavlja mogućnost jedinicama lokalne samouprave da svaka za svoje područje može donijeti odluke o optimalnim granicama između dana, večeri i noći za pojedina naselja ili dijelove naselja (stambeno naselje, turističko naselje, poslovni dio grada, sportsko-rekreativne zone) vodeći pri tome računa o konkretnim lokalnim prilikama.

Uz članak 7.

Odredbama ovog članka obvezuju se proizvođači strojeva, uređaja i opreme na području Republike Hrvatske kao i uvoznici istih da na deklaraciji navedu i podatke o zvučnoj snazi koju takvi strojevi, uređaji i oprema emitiraju pod određenim uvjetima korištenja, kako bi kupci naprijed bili upoznati s njihovim radnim karakteristikama.

Smjernica Vijeća 98/37 EEC od 22. 06. 1998. govori o ograničavanju zvučne snage strojeva uz Smjernicu Vijeća 93/68/EEC i stavljanju i uporabi CE oznake EU za označavanje zvučne snage stroja.

Uz članke 8. – 12.

Ovim člancima određuje se široka preventivna aktivnost na sprječavanju nastajanja prekomjerne buke, odnosno sprječavanju pogoršanja postojećeg stanja prekomjerne buke, upravo obvezujući na izradu dokumenata kao što su "karta

buke”, “konfliktna karta buke” i “akcijski plan”, kojim dokumentima se na određenom području sagledava sve relevantne okolnosti glede buke i na temelju toga predlažu mjere i aktivnosti za poboljšanje stanja.

Propisuje se preventivna aktivnost pri utvrđivanju lokacijskih uvjeta, gdje se primarno vodi računa o promišljenom međusobnom lociranju izvora buke i sadržaja koje treba štiti od buke, jer o tomu ovisi cijena koju će netko morati platiti u daljnjem postupku za ostvarenje potrebne zaštite od buke

Isto tako propisuje se preventivna aktivnost zaštite od buke u postupcima izdavanja odobrenja za građenje i rekonstrukcija građevina, odnosno u postupku izdavanja uporabne dozvole.

Upravo je dobar preventivni nadzor nad gradnjom jedna od najboljih garancija za uspješnost provedbe mjera za zaštitu od buke.

U prilog gornjeg govori i Smjernica Vijeća 89/106/EEC od 21. 12. 1988. o ujednačavanju pravnih i upravnih propisa zemalja članica o građevnim proizvodima. Zvučna zaštita svrstana je među bitne zahtjeve za građevinu i definirana: “Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da zvuk što ga osobe koje borave u građevini ili u njezinoj blizini zamjećuju bude takve razine da ne ugrožava zdravlje te da osigurava noćni mir i zadovoljavajuće uvjete za odmor i rad”.

Gornje obrazloženje potkrepljuje prijedlog Smjernice Vijeća COM (2000) 468 od 26. 07. 2000. o procjenjivanju i upravljanju bukom okoliša. Smjernica se odnosi na buku u okolišu koju zamjećuju ljudi i oko svoga doma, u javnim parkovima i drugim relativno tihim područjima u aglomeracijama, u relativno tihim područjima u prirodi i blizu škola u slučaju učenika, blizu bolnica u slučaju pacijenata i u drugim zgradama i područjima osjetljivom na buku. Određuje izradu karata buke i akcijskih planova na temelju EU indikatora buke, te način periodičkog prezentiranja karata buke Komisiji EU radi praćenja smanjenja bukom ugroženog broja osoba i domaćinstava.

Odredbe ovih članaka također imaju za svrhu preventivno djelovanje u zaštiti od buke, a pri samom činu utvrđenja ispunjavanja uvjeta za obavljanje djelatnosti, predviđa se da nadležno tijelo rješenjem utvrđuje da li su provedene mjere za zaštitu od buke. Rješenje kao upravni akt predviđeno je iz razloga da podnositelj zahtjeva može izjaviti žalbu upravno nadležnom tijelu.

Pošto za utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za zaštitu od buke nužno postoje određeni troškovi na strani državne uprave, a isto tako često se mora akustičkim mjerenjima utvrđivati da li su provedene mjere za zaštitu od buke, valjalo je i riješiti tko snosi te troškove.

Uz članak 13.

Ovim člankom uređuje se da nadležno tijelo državne uprave za utvrđivanje minimalno-tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti ne može izdati rješenje o ispunjavanju navedenih uvjeta ako tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije rješenjem ne utvrdi da su provedene mjere za zaštitu od buke.

Uz članak 14.

Uređuje se da mjere za zaštitu od buke radnika na radu, kao i zaštite od štetnog djelovanja buke na organizam radnika, tijekom rada u radnim prostorijama ili prostorima, moraju biti takve da sprječe štetno djelovanje buke na zdravlje radnika.

Provedbeni propis o mjerama za zaštitu od djelovanja buke u radnim prostorijama i prostorima treba donijeti ministar nadležan za rad uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

Uz članak 15.

Veoma je česta pojava privremenog ili trajnog postavljanja na otvorenom prostoru na razini zemlje, na zidove ili krovove zgrada različite uređaje (klime, ventilatore, zvučnike i sl.) što predstavlja veliki problem u odnosu na zaštitu od buke te je bilo nužno isto normativno riješiti kako je to navedeno u ovom članku Prijedloga.

Uz članke 16. - 18.

Vrlo je česta uporaba izvora buke na otvorenom, najčešće u vidu priređivanja raznih zabavnih programa ili obavljanja građevinskih, montažerskih i sličnih radova, a bez provedbe bilo kakvih mjera za zaštitu od buke.

Izvori buke u vanjskom prostoru naročito smetaju ljudima koji žive ili rade u njihovoj blizini, jer se buka od izvora do njih širi bez ikakvih zapreka.

Smjernica Vijeća 2000/14/EC od 03. 07. 2000. o emisiji buke opreme koja se upotrebljava u vanjskom prostoru. Određuje najvišu dopuštenu zvučnu snagu opreme LWA u dB(A) u odnosu na 1 pW mjerenu prema propisanom ispitnom kodu, te uvjete za prilagodbu emitirane zvučne snage tehničkom napretku.

Isto tako mnoge se djelatnosti ili druge bučne aktivnosti provode noću, tj. u vremenu koje je namijenjeno za mir i počinak, te se htjelo takve aktivnosti ovom odredbom potpuno eliminirati ako ometaju noćni mir i odmor, u slučaju kad se ne radi o izvanrednim situacijama.

Uz članke 19. – 22.

Odredbama ovih članaka propisuju se obveze koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju djelatnosti projektiranja mjera zaštite od buke, odnosno obavljaju akustička mjerenja.

Isto tako određena je i obveza tih pravnih osoba u postupcima mjerenja, proračuna, ocjenjivanja te sadržaja nalaza, da se pridržavaju hrvatskih normi što je nužno radi jednoobraznosti postupaka i prikaza rezultata.

Uz članke 23. - 25.

Uređuje se nadzor kao i tijela koja obavljaju nadzor nad primjenom ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Utvrđuje se nadležnost sanitarnih inspektora Ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda Grada Zagreba, kao i sanitarnih inspektora Ministarstva zdravstva, sukladno nadležnostima iz Zakona o sanitarnoj inspekciji, za provedbu spomenutog nadzora.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona koji se odnosi na buku u radnim prostorijama u kojima u procesu rada nastaje buka prema ovom zakonskom prijedlogu obavljali bi inspektori rada Državnog inspektorata.

Nadzor nad primjenom ovoga Zakona koje se odnosi na promet strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme glede sadržaja, podataka o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe obavljali bi gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Odredbama ovih članaka također se utvrđuju mjere koja su nadležna tijela ovlaštena poduzeti u obavljanju nadzora.

Uz članak 26.

Utvrđene su novčane kazne za prekršaje propisane ovim zakonom.

Uz članke 27. – 30.

Navedeni članci sadrže prijelazne i završne odredbe te se uređuje dan stupanja na snagu ovoga zakona.